

بررسی جایگاه مشارکت مردمی در بهسازی بافت های فرسوده با نگاهی به پایداری اجتماعی

بهروز توکلی^{۱*}، رفیعه هاشمی^۲، مهسا رهنمای هدایت^۳

چکیده

براساس آمارهای موجود در ایران، حدود ۳۳ هکتار بافت فرسوده در کشور وجود دارد که نیازمند ساماندهی واحیا می باشد. وسعت و گستردگی مناطق فرسوده از یک سو و مشکلات کالبدی، اجتماعی و اقتصادی موجود در مناطق ذکر شده از سوی دیگر همواره مسئولین و کارشناسان عرصه شهرسازی و مسائل اجتماعی، اقتصادی را به فکر اندیشیدن راه چاره در این مورد انداخته است. در پی رشد سریع و بی رویه شهرها، برخی از فضاهای شهری به خصوص بافت قدیمی، فرسوده شده و کیفیت زندگی در این مکان ها بشدت افول پیدا می کند. طبق نظریه امکان گرایی و احتمال گرایی محیط، تاثیر محیط در شکل گیری وجهت دهی رفتارها امری بدیهی و غیرقابل انکار است و بیان کننده این است که طراحی مناسب محیط می تواند به پایداری اجتماعی یاری رساند. لذا معیارهای دست یابی به پایداری اجتماعی در طراحی بافت های فرسوده و جلب مشارکت مردمی می تواند پاسخی مناسب برای حل این معضل باشد. اینکه پایداری اجتماعی چیست و تا چه حد دو مقوله پایداری اجتماعی و طراحی بافت فرسوده، به یکدیگر وابسته اند و اصولا چگونه بر هم تاثیر میگذارند و اصول و معیارهای آنها کدامند، موضوع اصلی مورد بحث در این پژوهش می باشد. لذا ضروری استدر این پژوهش سعی بر این بوده با نگاهی تحلیلی نظریات و مبانی نظری مطرح در این زمینه بررسی و اصول و معیارهای پایداری اجتماعی در طراحی شهری شناسایی شده و ارتباط آن با اصول معیارهای طراحی محلات بافت های فرسوده سنجیده شود و در نهایت، موارد پیشنهادی در قالب اصول و معیارهای پایداری اجتماعی در محلات بافت های فرسوده ارائه شده است.

واژه های کلیدی: بافت فرسوده، طراحی شهری، پایداری اجتماعی، مشارکت مردمی